

Tale til Tore Schei i Høyesteretts plenumssal 29/2-16

Deres Majestet, Ærede høyeste retts dommere, Mine damer og herrer. Kjære Tore

En skal være varsom med å si at ens skjebne er forutbestemt, men du gikk dine barnesko her i høyesterett sammen med din far høyesterettsdommer (og senere sivilombudsmann) Andreas Schei. Jeg antar at stemningen og følelsen av at det ble utrettet noe stort innenfor de veggene du til stadighet befant deg, gjorde at du ble ledet rett inn i jussens verden.

Når en først starter vandringsen i ens egen fars fotspor, forundrer det meg lite om du allerede tidlig bestemte deg for at du ville tilbake til de rommene hvor historie kunne bli skapt.

18. oktober 1985 – bare 39 år gammel- ble du utnevnt til dommer i Høyesterett. I 2002, 14 år tilbake i tid- ble du Høyesterettsjustitiarius.

Du har preget domstolen sterkt i din tid. Du har en tydelighet og en faglig styrke som er nær uovertruffen, uten at det er fulgt av et behov for å overdrive eller fremheve deg selv. Det har vært institusjonen «Høyesterett» som har vært ditt fokus.

Det viser seg også ved en rask gjennomgang av det antall saker du selv har deltatt i som dommer i dine år som justitiarius. Du har alltid tatt din del, og vel så det, av det dømmende arbeidet. Det florerer av historier om hvordan du har tatt hovedbøyen av saker i ankeutvalget, på tross av andre oppdrag. Ikke fordi de andre dommerne var sent ute eller hadde annet fore, men fordi du mente det passet seg slik, eksempelvis ved enkelte høytider. Rask og effektiv, men samtidig meget grundig og faglig sterk.

En slik leder kan også stille store krav til sine medarbeidere. Det har du gjort. Aldri før har Høyesterett vært så effektiv som den er i dag. Du har holdt ditt hus ryddig gjennom tydelig lederskap og ved å gå foran som et forbilde for hele domstols-Norge eksempelvis hva gjelder saksbehandlingstid.

Høyesterett har forandret seg mye i din tid som dommer og i din tid som justitiarius. Rettskildebildet er blitt helt annerledes, sakene er blitt helt annerledes og Høyesterett er utviklet til å bli nettopp det: Vår nasjons høyeste rettsinstans. Det er skjedd gjennom seleksjon av saker og økt fokus på høyesterett som prejudikatsdomstol. Det har også bidratt til å løfte frem Høyesteretts uavhengighet og styrke i vårt demokrati.

Det er også skjedd mye annet i din periode som Høyesterettsjustitiarius, og en av de det snakkes om i gangene her, er et sterkt sosialt engasjement som ledet frem til en ny kantine. Det var det muligens også behov for, på tross av at lagringstiden for matpakke med brunost vel var nærmere hundre år da det ble funnet en slik opp under takskjegget her under renoveringen midt på nittitallet. Du hevder selv at den gode holdbarheten på brunosten ikke er resultat av de tørre overveielser enkelte hevder skjer under Høyesteretts tak, men en god opprinnelig takkonstruksjon.

Ditt engasjement har imidlertid ikke begrenset seg til omsorgen for Høyesterett og dens medarbeidere. Du ledet blant annet tvistemålsutvalget og drev frem en viktig reform med aktiv prosessledelse som igjen skapte en kulturendring i domstolene.

Det er ikke mulig på dekkende vis å omtale ditt virke i og for Høyesterett og for nasjonen Norge, med enkle ord på få minutter. Ditt engasjement og din tjeneste for Grunnloven, nasjonen og den enkelte borger har vært usedvanlig sterkt og følbart for alle i din nærhet.

Nå er den dagen her likevel. Etter tredivet år i Høyesterett, fjorten som Justitiarius, er den altså kommet. Den dagen du visste ville komme, og som du planla så godt at den endte på en dag som bare sporadisk dukker opp i vår kalender – kanskje for å holde embetet varmt en ekstra dag.

Skuddårsdagen er en helt spesiell begivenhet og i dag rommer den minst to. Jeg er takknemlig for at jeg på denne måten får æren av å foredra for landets øverste dommere – en begivenhet uten sidestykke for enhver jurist – og takke en markant skikkelse i norsk rettshistorie for en makeløs innsats for rettsikkerhet, fornyelse og for opprettholdelsen av tilliten til landets øverste domstol.

Jeg er sikker på at du fortsatt vil være svært aktiv – også på den juridiske fronten, men du vil nå få tilbake råderetten over ditt eget liv og du kan bruke tiden bare på det du selv vil. Jeg ønsker deg alt godt og lykke til videre på din videre ferd gjennom livet!